

джиевъ. Съ нужното къмъ него внимание, то би се обърнало на значителна индустрия, която би намалила, ако не и да спре, внушителния вносъ на разни отъ никаква хигиенична стойностъ австрийски и други парфюмувани мазноти. Съ повдигането на сапунарството въ Сливенъ ще се повдигне, производството и търговията на лой, отгдето и значителната подкрепа на мѣстното скотовъдство.

Преди, и сега дори, *занаятцитѣ* завзематъ по-голѣмата частъ отъ хората съ свободни зинятия. Следъ освобождението пропадането на занаятцитѣ въ Сливенъ особно се почувствува. Причинитѣ сж разни: слаба конкурентоспособностъ, изселване на турцитѣ — едни отъ главнитѣ потрѣбители на занаятчийскитѣ продукти, а частъ отъ тѣхъ монополизатори на нѣкои занаяти, най-вече кожарството; новата граница, която откъсна България отъ обширната турска империя като митническа единица; слабата и първобитна техника у повечето занаяти, вървяща по преданенъ пжтъ отъ вѣкове насамъ; пропадането на панаиритѣ, гдето занаятчийскитѣ предмети намираха най-голѣмъ пазаръ и т. н. Следъ освобождението мнозина занаятчи се нахвърлиха въ „крупни“ предприятия съ огледъ върху голѣми печали, каквито действително имаше, но до срока на окупацията, следъ която мнозина отъ тѣхъ почти безъ образование, напуснаха престилката и тезяха и станаха чиновници. Тия сж разнитѣ причини за пропадането на българскитѣ занаяти при една сравнително съвсемъ слаба мѣстна индустрия, която все пакъ е главния виновникъ за пропадането имъ. (вж. *Бюхеръ* за формитѣ въ които се изразява пропадането на занаята, вж. Мишайковъ, Дем. Пр., 1906).

Занаятцитѣ у насъ за дълго време ще се държатъ още и трѣбва да се подкрепятъ. Селскитѣ занаяти иматъ още здрава основа, а пропадането на градскитѣ е много по-бавно отъ това на западноевропейскитѣ, гдето тѣ се измѣстиха отъ съответното фабрично производство, било чрезъ стѣсняване на областта имъ, било въ обръщането имъ въ капиталистична форма на днешната индустрия. Нашитѣ потрѣбители сж още доволно консервативни и трезви. Въ много случаи българина предпочита занаятчийскитѣ продукти, защото сж или по-евтини или по-доброкачествени. При това, за занаятчийтѣ има условия, които благоприятстватъ успѣшната имъ конкуренция съ едрото пррзводство: евтина вътрешна обстановка на производството; самоволно ограничаване разходитѣ на майстора и неговото семейство; отказване отъ предприемаческата печала, безъ която капиталистическото предприятие не може да сжществува; намаление цената на стоката подъ производственитѣ разноски (продажба на цена, която покрива само разходитѣ за суровия материалъ при разполагане на занаятчия съ страниченъ доходъ, както е съ повечето наши занаятчи, било, че сж съ два занаята, или — собственици на имоти,